

Projekt: Tvořivá škola, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.4.00/21.3505

Příjemce: Základní škola Ruda nad Moravou, okres Šumperk, Sportovní 300, 789 63 Ruda nad Moravou

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Předmět: Fyzika, 8. ročník

Sada: 2

Číslo DUM: EU-OPVK-ICT-F2-11

Název materiálu: Teplo přijaté a odevzdané.

Autor materiálu: Mgr. Milan Mazák

Anotace: Prezentace obsahuje ilustrace týkající se tepla přijatého a odevzdaného tělesem při tepelné výměně.

Metodický popis: Prezentace objasňuje závislost tepla tělesem přijatého na změně jeho teploty a závislost tepla tělesem přijatého na jeho hmotnosti.

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 19. 11. 2012

Ověřující učitel: Mgr. Milan Mazák

Třída: VIII. B

Materiál je určen k bezplatnému používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení.

Jakékoliv další používání podléhá autorskému zákonu.

Tento výukový materiál vznikl v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

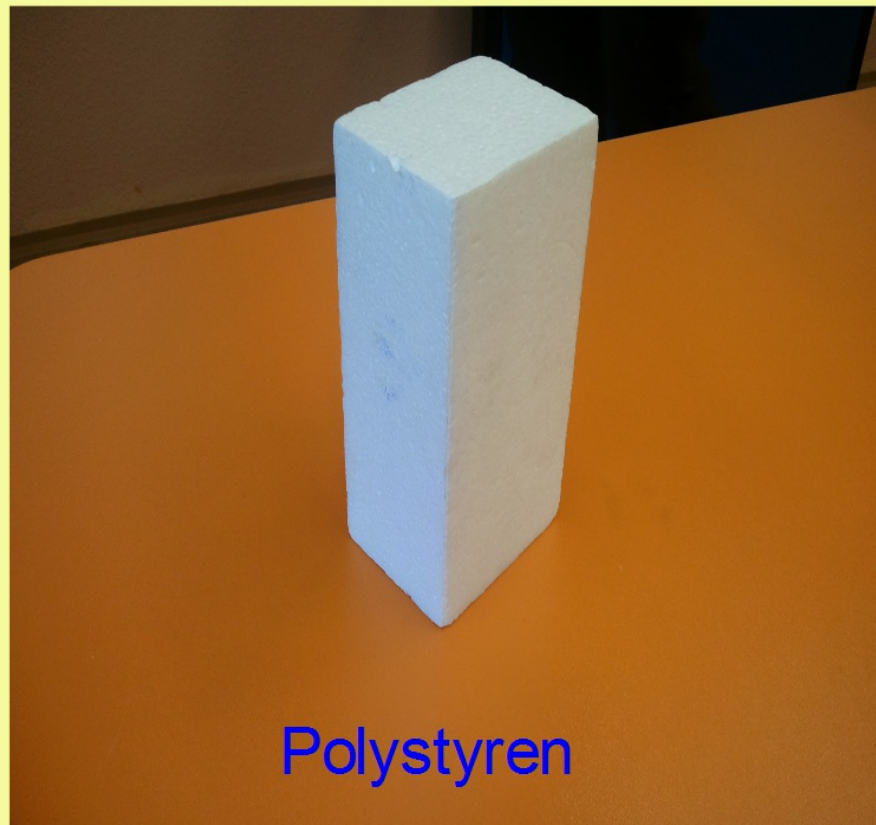
Teplo přijaté a odevzdané

Opakování:

Rozhodni a zdůvodni, který materiál patří k tepelným vodičům a který k izolantům.

Plechový hrnek

Polystyren

Teplo přijaté a odevzdané

Porcelánový hrnek

Blok papírů

Teplo přijaté a odevzdané

Nerezový hrnec

Plastová láhev

Teplo přijaté a odevzdané

Teplo je rovno energii, kterou odevzdá nebo přijme těleso při tepelné výměně.

Jak závisí teplo tělesem přijaté na změně jeho teploty?

Př. Varná konvice dodává při ohřívání vody kapalnému tělesu teplo. Příkon konvice je 2000 W, tzn. dodávku 2 kJ tepla za 1 sekundu. Toto teplo přijímá voda v konvici.

Měříme změnu teploty 250 g vody ve varné konvici vždy po 30 sekundách. Za každých 30 sekund dodá konvice vždy teplo 60 kJ. Naměřené hodnoty zapíšeme do tabulky a vytvoříme graf.

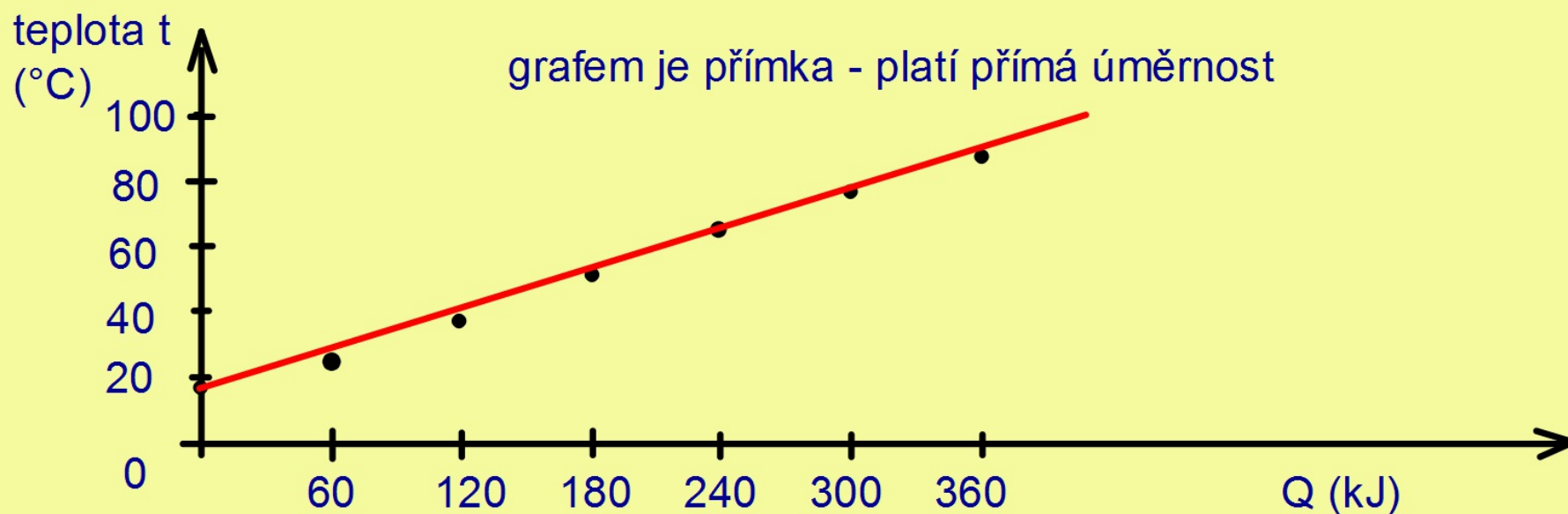

Teplo přijaté a odevzdané

Naměřené hodnoty zanesené do tabulky

čas t (s)	0	30	60	90	120	150	180
dodané teplo Q (kJ)	0	60	120	180	240	300	360
teplota t ($^{\circ}\text{C}$)	19	25	39	52	64	78	88

Graf vytvořený z naměřených hodnot

Kolikrát více tepla konvice dodá, tolikrát více ho voda přijme. Dodané teplo Q je přímo úměrné zvýšení teploty ohřívaného tělesa. $Q = (t - t_0)$.

Teplo přijaté a odevzdané

Jak závisí teplo tělesem přijaté na jeho hmotnosti?

Př. Varná konvice dodává při ohřívání vody kapalnému tělesu teplo. Příkon konvice je 2000 W, tzn. dodávku 2 kJ tepla za 1 sekundu. Toto teplo přijímá voda v konvici.

V konvici zahřejeme postupně vodu o hmotnosti 0,2 kg, 0,4 kg a 0,6 kg o stejné počáteční teplotě tak, že se její teplota zvýší vždy o 10 °C. Změříme k tomu potřebnou dobu a tím i dodané teplo. Naměřené hodnoty zapíšeme do tabulky a vytvoříme graf.

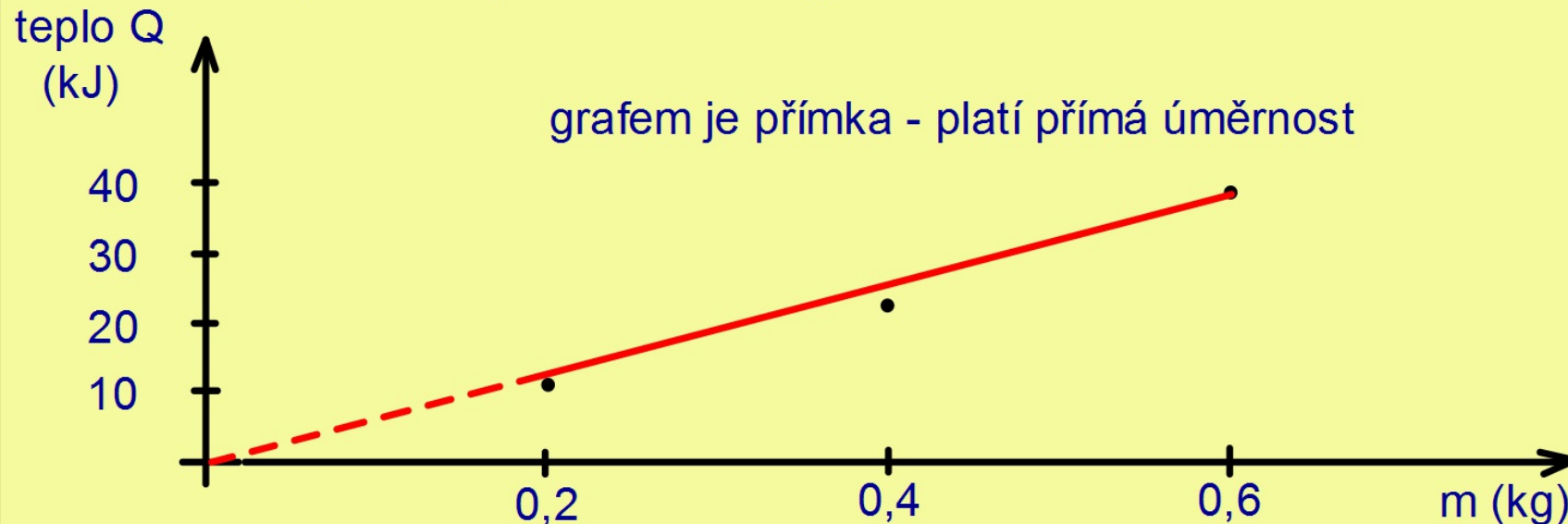

Teplo přijaté a odevzdané

Naměřené hodnoty zanesené do tabulky

hmotnost vody m (kg)	0,2	0,4	0,6
doba ohřívání t (s)	6	12	19
dodané teplo Q (kJ)	12	24	38

Graf vytvořený z naměřených hodnot

Hmotnost ohřívané vody se 2x, 3x .. zvětší, teplo potřebné k jejímu ohřátí o 10 °C je také 2x, 3x,..větší. Potřebné teplo je Q je přímo úměrné hmotnosti vody m . **$Q = m$.**

Seznam použité literatury a pramenů:

Objekty, použité k vytvoření sešitu, jsou součástí SW Activ Inspire, nebo pocházejí z veřejných knihoven obrázků (public domain) nebo jsou vlastní originální tvorbou autora.

Autor:

Mgr. Milan Mazák

Základní škola Ruda nad Moravou, okres Šumperk

zsroda@zsroda.cz

srpen 2012